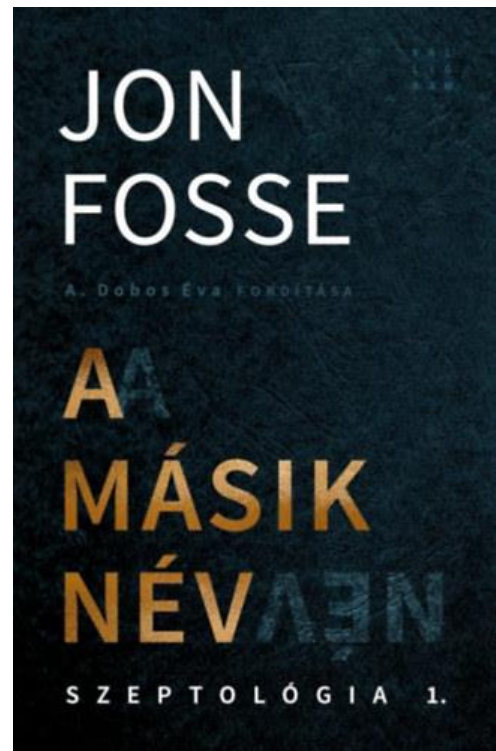

2023/24.

JON FOSSE: A MÁSIK NÉV - SZEPTOLÓGIA I.

KALLIGRAM KIADÓ, 2023

„Fossét olvasva, legyen szó az esszéiről, drámáiról, rövidprózáiról vagy éppen a regényeiről, az olvasó ugyanazzal a jellegzetes írásmóddal szembesül, akár harmincöt év távlatából is. Miből áll ez a félreismerhetetlenség, ami Fosse minden írásából árad? A tekervényes és réteges szerkezetű szövegek nem annyira a stílusuk - az ismétlések, motívumok és minták: fjordok, evezős csónakok, eső, testvérek, zene - miatt egyediek, hanem sokkal inkább amiatt, ami ezekből kiderül. Mert Fosse írói világa nem az ötletek, a provokáció miatt érdekes, sőt a korunkra jellemző témákat is kerüli, vagy csak letompított hangon jeleníti meg. Bár szövegei gyakran a halált és a lét valamiféle minimumát közelítik meg, sosem a kiábrándultság vagy a mizantrópia felől teszik ezt. Fossénél a sötétség fénylik, és mindig reményteli.” Karl Ove Knausgaard.

Jon Fosse (1959) a kortárs norvég és a világirodalom egyik legjelentősebb alakja, sokan a mai Ibsenként emlegetik. Színpadi művei világszerte sikert aratnak, regényeit és verseit több mint negyven nyelvre fordították. A norvég állam által felajánlott a nemzet művészenek járó és a királyi palota szomszédságában lévő Grotten az egyik lakhelye, emellett Ausztriában is él. 2015 óta dolgozik az 1250 oldalas Szeptológia című főművén. (ismertető fülszöveg)

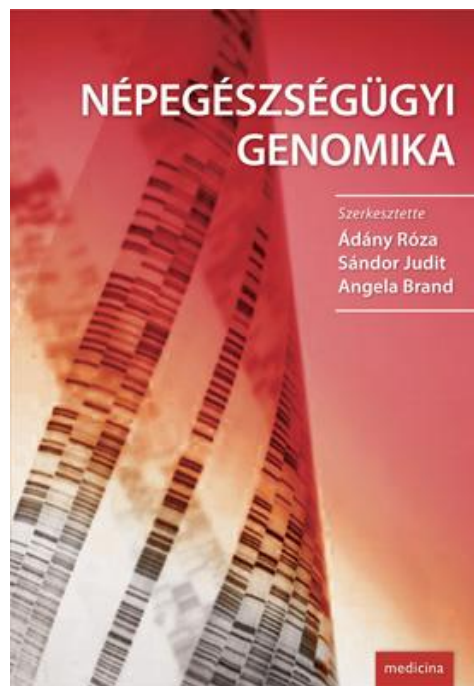
JON FOSSE 2023-BAN ELNYERTE AZ IRODALMI NÓBEL-DÍJAT

ÁDÁNY RÓZA, SÁNDOR JUDIT, ANGELA BRAND (szerk.) : NÉPEGÉSZSÉGÜGYI GENOMIKA

MEDICINA KÖNYVKIADÓ ZRT., 2013

A genomika az élőlények (köztük az ember) örökítőanyagának megismerésén alapuló új tudományág. A molekuláris, valamint a bioinformatikai technológia fejlődése lehetővé tette az összetett, alkalmanként heterogén (pl. szív- és érrendszeri, daganatos, allergiás, autoimmun, metabolikus, fertőző) betegségek jobb elemzését.

A betegségek etiológiájának népegészségügyi értelmezése kapcsán közel egy évszázada általánosan elfogadott álláspont, hogy az egészségi állapotot, ill. annak alakulását környezeti és genetikai tényezők együttesen határozzák meg. Kezdetben az öröklődést tartották meghatározónak, kiderült azonban, hogy jókora szerepe van a környezeti - epigenomikai - hatásoknak is. Manapság pedig azt látjuk, hogy a magatartás (ezen belül az egészségmagatartás, azaz az életmódtényezők) genetikai meghatározottsága sem csekély mértékű.

A genetikai kutatások, a genetikai tesztek és szűrések alkalmazása, valamint ezek népegészségügyi és piaci hasznosítása számos etikai és jogi kérdést is felvet. Ezen dilemmák egy része emberi jogi vonatkozású, mások egészségügyi jogi, polgári jogi, de helyenként családi jogi, sőt büntetőjogi területeket is érintenek. (a kiadó honlapja)

Tartalom :

Az emberi genom és változatai

A biobankok jelentősége és szerveződése

Genomikai vizsgálómódszerek

Genetikai alapú újszülöttkori szűrővizsgálatok

A népbetegségek genetikai meghatározottsága

Az egészségmagatartás genetikai meghatározottsága

A fertőző betegségekkel szembeni fogékonyság genetikai meghatározottsága

A genomikai kutatások népegészségügyi hasznosításának etikai aspektusai

A genetikai népegészségügyi alkalmazásának jogi aspektusai

Horizontális egészségpolitika Európában - A genomikai kutatások eredményeinek átültetése a kormányzat és a szabályozás területére

A Népegészségügyi Genomika Európai Hálózatának szervezete és feladatai

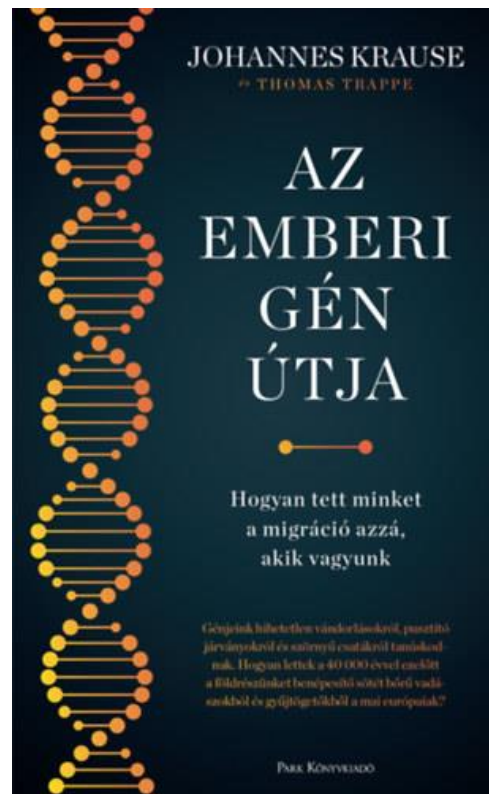
JOHANNES KRAUSE, THOMAS TRAPPE : AZ EMBERI GÉN ÚTJA - HOGYAN TETT MINKET A MIGRÁCIÓ AZZÁ, AKIK VAGYUNK

PARK KIADÓ, 2023

"Senki sem hordoz magában olyan géneket, amelyek alapján egy bizonyos népcsoport "tiszta" tagjának nevezhetné magát."

Az emberi gén útja az emberi túlélés története. Azokról a nagy migrációs hullámokról szól, amelyek ősidők óta formálták Európát, és azokról is, amelyek innen indulva alapozták meg a nyugati világot. Merthogy az ember és a civilizációk fejlődését mindig is az állandó mozgás, a mobilitás vitte előre. A lendületesen fejlődő új tudományág, az archeogenetika, a régészeti genetika segítségével többek között fény derül arra, miért voltak sötét bőrűek az első európaiak, ki az a gyenyiszovai lány és miért téves az a nézet, hogy a népek genetikailag meghatározhatók.

Johannes Krause és Thomas Trappe élvezetes stílusban megírt, gazdagon illusztrált könyve az Európa történetével kapcsolatos legfrissebb archeogenetikai ismereteket foglalja össze. (a kiadó honlapja)

Johannes Krause (1980) a jénai Emberiségtörténet-kutató Max Planck Intézet és a Max Planck Harvard Kutatóközpont igazgatója. Részt vett a neandervölgyi ember genomjának dekódolásában és egy ismeretlen ősembertípus felfedezésében. Napjainkban a járványok történetét kutatja. Lipcsében él.

Thomas Trappe (1981) újságíróként tudományos és politikai témákkal egyaránt foglalkozik. Többek között a Die Zeit, a Süddeutsche Zeitung és a Frankfurter Allgemeine Zeitung munkatársa volt. Berlinben él.

SPIRÓ GYÖRGY: HÁROM DRÁMA

SCOLAR KIADÓ, 2003

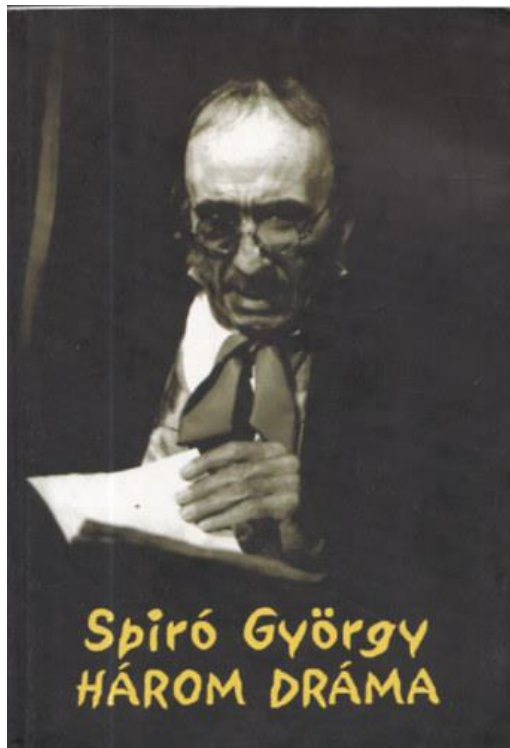
A nagy sikerre való tekintettel újra megjelenik a szerző három, immár klasszikus drámája, Az imposztor és a Csirkefej és a Kvartett. Ezek közül a Csirkefej 2006-os érettségi tétel lett, ám a kötetet nem csupán érettségi előtt álló olvasóinknak ajánljuk. A könyvet a legendás színházi előadásokról készült fotók illusztrálják.

Az imposztor témája és közege a színház, de a mű korántsem belterjes tudósítás erről a világról. Spiró egy sokoldalúan megrajzolt, fajsúlyos karakter (Bogusławski) köré építette a drámát, amelyben a mellékalakok jelentősége és szerepe a központi szereplőhöz kötődő kapcsolataik révén érvényesül.

A Csirkefej szereplői egyaránt bűnösök és áldozatok. Valamennyien a szebb életről ábrándoznak, ám képtelenek annak megvalósítására, az egymással való mély, tartalmas és valódi kapcsolatokra. A mű nyelvezete annak idején éles vitákat váltott ki, ám a nyers szóhasználat, a lecsupaszított beszéd nem öncélú: a szereplők kommunikációképtelenségét tükrözi.

A Kvartett alaphelyzete egyszerű: egy Amerikába szakadt hazánka tér haza, hogy meghálálja egykori jótevőjének, hogy megmentette őt 1957-ben a letartóztatástól. Két világ, kétféle életszemlélet kerül itt szembe egymással. Akárcsak a Csirkefejben, itt sincsenek nevek: a gurák jellegzetes karaktereket képviselnek, s a szövegnek ezúttal is jellemábrázoló szerepe van”. (a kiadó honlapja)

Spiró György 1946-ban született Budapesten...Sokoldalú szerző, számos műfajban otthonosan mozog. 1972-ben jelentek meg először a versei egy antológiában, s két évvel később kiadták első regényét, a Kerengőt, mely egyszeriben ismertté tette. További három regény és számos novella írója. Elsőként bemutatott drámája a Nyulak Margitja (Pécs, 1978). 1982-től 10 évig dramaturgként dolgozott a kaposvári Csíky Gergely Színházban. A nyolcvanas években kiugró sikereket ért el a Katona József Színházban bemutatott darabjaival: Az imposztor Major Tamás, a Csirkefej Gobbi Hilda számára kínált parádés szereplehetőséget. Gyakran beszélt és írt a színházzal, különösen a hazai színházzal kapcsolatban. A kilencvenes években színházigazgatóként is ténykedett, s tanított a Színházművészeti Főiskolán. Jelenleg az ELTE

Esztétika Tanszékének tanára. Irodalomtörténészként is nevet szerzett magának, a szláv nyelvek és irodalom alapos ismerője. (ismertető fülszöveg)

SALLY ROONEY: BARÁTI BESZÉLGETÉSEK

21. SZÁZAD KIADÓ, 2022

A Normális emberek szerzőjétől

"Igazi kultuszsiker... a megcsalás és a barátság pontos, élethű komédiája."

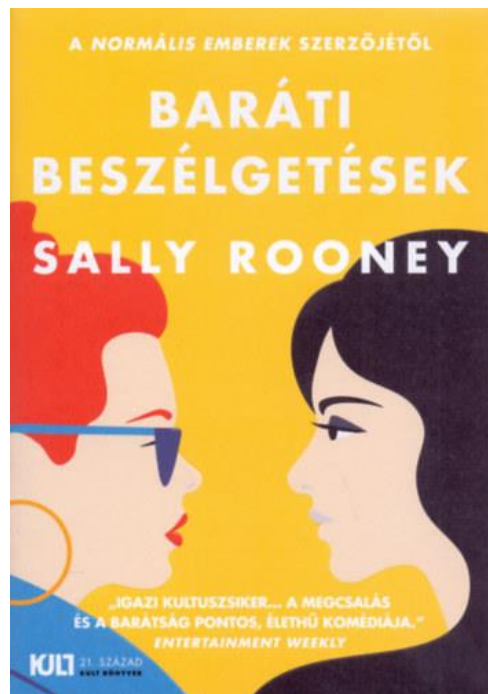
Entertainment Weekly

"Pontos, humoros, gondolatébresztő... nagyszerű portré két fiatal nőről, akik igyekeznek megbirkózni a felnőtté válás kihívásaival."

Celeste Ng, a *Kis tüzek mindenütt* szerzője

Frances hidegfejű, szenzitív fiatal nő, Dublinban tanul, írói pályáját építgeti. Legjobb barátnője a szépséges Bobbi, aki öntelt és hiú ember. Egyik este megismerkednek egy ismert fotóssal és egyre közelebb kerülnek hozzá. Frances be kell vallja magának, mennyire imponál neki az idősebb nő ízléses otthona és jóképű férje, Nick. Frances és a férfi flörtölni kezdenek, de kalandjuk, ami kezdetben szórakoztató csacsakaságnak tűnik, később fájdalmas érzésekhez vezet...

A *Baráti beszélgetések* hibátlanul megkomponált, csalafinta humorú történet a fiatalok életének veszélyes pillanatairól, hiteles érzéseikről. Rooney regényében feltárja, milyen bonyodalmakat szülhet a nők közötti barátság. (a könyvborító ismertetője)

Sunday Times: "Az Év Fiatal Írója" Díj ; *Vogue*: "Az év tíz legjobb könyvének egyike" ; *Slate*: "Az év tíz legjobb könyvének egyike"; *Buzzfeed*: "Az év egyik legjobb könyve" ; *Elle*: "Az év egyik legjobb könyve" ; *Jelölés*: Dublin Nemzetközi Irodalmi díj

Sally Rooney Dublinban él. Magyarországon a második, *Normális emberek* című regényével lett ismert, amely 2018-ban bekerült a Man Booker-díj jelöltjei köze. Ez az első kötete, amellyel 2017-ben elnyerte a The Sunday Times/PFD Fiatal Írók Díját...(ismertető fülszöveg)

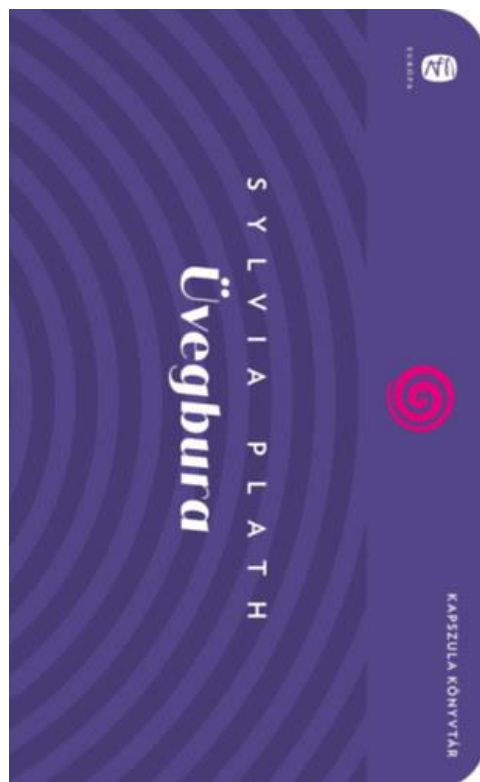
SYLVIA PLATH : ÜVEGBURA

EURÓPA KÖNYVKIADÓ, 2023

"Furcsa, fülledt nyár volt, azon a nyáron ültették villamosszékre Rosenberget, és én nem tudtam, mit keresek New Yorkban."

Egy idegösszeomlás története kezdődik ezekkel a szavakkal. A tizenkilenc éves Esther Greenwoodnak Amerika tálcán kínálja a karriert: felveszik ösztöndíjjal a legjobb iskolába, majd tizenkettőmagával megnyeri egy divatlap pályázatát, egy hónapra New Yorkba kerül, fogadások, díszebédek, hírességek forgatagába. Csakhogy ő valami többet és tisztábbat vár a társadalomtól, mint az ötóle, és ezért nem tud beilleszkedni a nagy gépezetbe.

"Nagyon-nagyon csendesnek és üresnek éreztem magam, akár egy tornádó magja, ahogy csak sodródik kábultan a körülötte tomboló pokoli zűrzavar legközepén." (Európa Könyvkiadó honlapja)

A történet ennek a baljós hasonlatnak a kibontakozása, a betegség első tüneteitől a közönyös pszichiáter kontáru alkalmazott elektrosokk-terápiáján át a hajsza hóján sikeres öngyilkosságig. Végül a gyógyulás tétova stációi következnek, az életbe visszavezető út lehetőségét sejtetve - ami a valóságban tragikusan ideiglenesnek bizonyult. A regény önéletrajzi mű: az újabb angol-amerikai líra talán legeredetibb tehetségének egyetlen nagyobb szabású prózai alkotása. Megjelenésének évében Sylvia Plath öngyilkos lett.

“A gyonhallgatott tabutéma volt a depresszió és főként a bipolaritás. Meg persze az ezzel együtt változó szex is. Aztán jött egy nő és megírta. Ószintén, csontig hatalón. örökre.”

The New York Times